

УДК 657:005.53:004

О. А. Подолянчук,
к. е. н., доцент, завідувачка кафедри обліку і оподаткування,
Вінницький національний аграрний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0234-8943>

DOI: 10.32702/2306-6792.2025.22.130

ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ В СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

О. Podolianchuk,
PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Accounting
and Taxation, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia

ACCOUNTING AND REPORTING IN THE INFORMATION SUPPORT SYSTEM FOR DECISION-MAKING IN THE DIGITAL ECONOMY

Стаття присвячена дослідженню ролі обліку та звітності в процесі прийняття управлінських рішень в умовах цифрової економіки. Досліджено законодавчі документи та з'ясовано відсутність чіткого формулювання сутності категорії "цифрова економіка". Відзначено про різноманітні наукові погляди і підходи до розкриття змістового наповнення даної дефініції. З'ясовано, що її сутність полягає у відмові від традиційних способів взаємодії й зберігання інформації на користь цифрових форматів. Проаналізовано наукові позиції до визначення сутності поняття "інформаційне забезпечення управління підприємством" та доведено ключову роль облікової інформації як базового ресурсу управлінської системи. Відзначено про зацікавленість різних груп користувачів до фінансової та нефінансової інформації, що орієнтує бізнес на сталий розвиток. Охарактеризовано сучасні спеціалізовані програми та веб-сервіси для автоматизації, комунікації та обміну інформацією між зацікавленими групами користувачів. Розкрито сутність понять "цифровізація", "діджиталізація" та "автоматизація" операцій та економічних процесів як складових цифрової економіки, що забезпечують створення єдиного інформаційного простору між усіма учасниками економічних відносин. Зауважено про ризики інформаційної безпеки, що зумовлює необхідність упровадження багаторівневих механізмів захисту інформації та систематичного оновлення протоколів безпеки.

The scientific research is aimed at revealing the role of accounting and reporting as key elements of information support for the process of making managerial decisions in modern conditions of the digital economy. Legislative documents were studied and the lack of a clear formulation of the essence of the category "digital economy" was clarified. Various scientific views and approaches to revealing the content of this definition are noted. It is found that its essence lies in the rejection of traditional methods of interaction and storage of information in favor of digital formats. The scientific positions on the definition of the essence of the concept of "information support of enterprise management" are analyzed and the key role of accounting information as a basic resource of the management system is proven. It is noted that accounting information is interpreted in various forms of accounting reporting to meet the needs of different groups of interested users. The interest of different groups of users in financial and non-financial information that orients business towards sustainable development is noted. Its value for internal and external users is revealed. Groups of problems are identified when using reporting and accounting information in the process of making management decisions. Modern specialized programs and web services for automation, communication and information exchange between interested groups of users are described. The essence of the concepts of "digitization", "digitalization" and "automation" of

operations and economic processes as components of the digital economy, ensuring the creation of a single information space between all participants in economic relations, is revealed. Their differences are characterized. It is noted that such evolution creates the prerequisites for increasing transparency, speed of decision-making and sustainable development of business entities in modern economic conditions. Information security risks are noted, which necessitates the implementation of multi-level information protection mechanisms and systematic updating of security protocols.

Ключові слова: облік, звітність, цифрова економіка, інформаційне забезпечення управління, фінансова та нефінансова інформація, сталий розвиток.

Key words: accounting, reporting, digital economy, information management support, financial and non-financial information, sustainable development.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасні тенденції розвитку вітчизняної економіки засвідчують її поступовий перехід у цифровий формат, що зумовлює глибокі зміни в організації управління, комунікаційних процесах та обробці інформації. Суб'єкти господарювання дедалі частіше використовують інформаційні ресурси як стратегічний актив, від якого залежить ефективність управлінських рішень і здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища. У такому контексті облік і звітність виступають невід'ємними складовими інформаційної системи господарюючих суб'єктів, адже забезпечують створення, узагальнення та подання даних, необхідних для обґрунтування рішень на всіх рівнях управління.

У умовах цифрової економіки інформаційні потоки значно прискорюються, а обсяг даних, що підлягають опрацюванню, зростає у більш значку кількість масивів інформації. Це висуває нові вимоги до системи обліку та звітності, яка має не лише фіксувати факти господарського життя, а й трансформувати їх у ту інформацію, яка придатна для стратегічного аналізу, прогнозування та управління діяльністю підприємства та ризиками. Облікова інформація перетворюється на ключовий ресурс прийняття управлінських рішень, що забезпечує економічну стабільність, фінансову гнучкість і конкурентоспроможність підприємства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання бухгалтерського обліку та звітності в інформаційній системі управління під-

приємством розкриваються в багатьох наукових дослідженнях. Так, Б. Засадний характеризує облікову інформацію як ядром економічної інформації підприємства, адже вона повніша, точніша, оперативніша і достовірніша за будь-яку іншу економічну інформацію [2]. В. Коверза, О. Тарасенко, А. Заграднікова досліджують вплив нових концепцій менеджменту на реалізацію та організацію бухгалтерського обліку і контролю на підприємстві [3]. Н. Кудлаєва, Т. Косташ, А. Михалків розкривають вплив цифрових технологій на трансформацію системи бухгалтерського обліку [4]. В. Попова та Н. Кирилюк розкривають конструктивні заходи для формування релевантного інформаційного забезпечення системи управління [9]. І. Сова характеризує цифрову економіку та її складові [10]. В попередніх дослідженнях автора [8] також розкриваються питання важливості обліку та звітності в системі управління суб'єктів господарювання.

Не применшуючи значення наукових напрацювань у цій сфері, варто зазначити, що обрана тема зберігає свою актуальність у сучасних умовах. Динамічний розвиток процесів автоматизації, діджиталізації та цифровізації бізнес-середовища потребує переосмислення традиційних підходів до управління та пошуку інноваційних моделей, здатних забезпечити якість облікової інформації для прийняття раціональних рішень різними групами користувачів.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Наукове дослідження спрямоване на розкриття ролі обліку та звітності як ключових елементів інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень в сучасних умовах цифрової економіки.

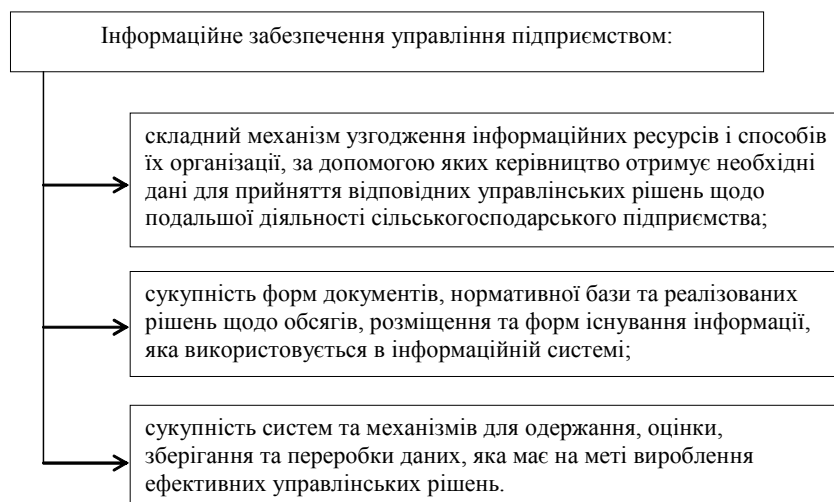

Рис. 1. Наукові підходи до сутності поняття "інформаційне забезпечення управління підприємством"

Джерело: сформовано за [1, с. 881].

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

В умовах сучасних викликів, коли національна економіка переживає кризові явища, а соціально-економічна ситуація продовжує ускладнюватися, підприємства змушені діяти в середовищі невизначеності та високих ризиків. Водночас вони прагнуть зберегти стабільність виробничої діяльності, забезпечити її подальше зростання та зміцнити свої ринкові позиції. Це зумовлює необхідність оперативного реагування на зміни зовнішнього середовища та посилює вплив цифрової економіки на значення управлінських функцій у системі організації бізнесу.

Слід зауважити, що цифрова економіка є закономірним етапом розвитку інформаційних технологій та процесів у суспільстві й сьогодні виступає доволі специфічним феноменом, що суттєво трансформує практично всі аспекти людської діяльності та господарської взаємодії.

Чіткого визначення терміну "цифрова економіка" в законодавстві України немає, про що свідчить зміст Закону України "Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні" [6]. Однак, про курс на її стрімкий розвиток та класичне розуміння сутності відзначено в Розпорядженні Кабінету міністрів України "Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації" [7]. Відповідно до зазначеної Концепції, поняття "цифрова економіка" означає діяльність, в якій основними засобами (факторами) виробництва є цифрові (електронні, віртуальні) дані як числові, так і текстові. Вона

ґрунтується на використанні інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій, динамічний розвиток яких суттєво змінює характер традиційної, аналогової економіки. Під впливом цих процесів вона поступово трансформується із системи, орієнтованої на споживання ресурсів, у систему, що формує нові ресурси на основі даних. Отже, саме інформаційні дані стають головним ресурсом цифрової економіки, забезпечуючи електронну взаємодію між суб'єктами господарювання через функціонування цифрових пристроїв, засобів зв'язку та інформаційних систем [7].

Такий стислий підхід до тлумачення сутності цифрової економіки зумовив появу різноманітних наукових поглядів і підходів до розкриття змістового наповнення даної дефініції.

Поділяємо позицію, що цифрова економіка являє собою спосіб здійснення господарської діяльності, що ґрунтується на використанні інформаційно-комунікаційних технологій, процесах цифровізації та обміні даними у цифровому середовищі. Її характерними рисами є висока мобільність ресурсів, функцій і трудових кадрів, багатоваріантність джерел формування прибутку, орієнтація на збирання та використання даних, а також активна участь користувачів у створенні інформаційного продукту й доданої вартості [10, с. 131].

Таким чином, цифрова економіка є результатом поступового переходу від традиційної моделі господарювання до нової, заснованої на використанні сучасних цифрових технологій та електронних засобів. Її сутність полягає у відмові від традиційних способів взаємодії й зберігання інформації на користь цифрових

форматів. Порівняно з класичною економікою, вона забезпечує швидший і зручніший обмін даними між учасниками ринку, спрощує координацію управлінських процесів, підвищує їхню прозорість та інтегрованість, а також сприяє ефективнішому прийняттю управлінських рішень на всіх рівнях.

Облік і звітність у цьому контексті продовжують виступати джерелом прийняття рішень. Облікова інформація є основним ресурсом для системи управління, про що свідчать наукові підходи до визначення сутності поняття "інформаційне забезпечення управління підприємства" (Рис. 1).

Як зазначають науковці, система бухгалтерського обліку є однією з ключових складових інформаційного забезпечення підприємства. Її основне призначення полягає у виконанні інформаційної функції, що забезпечує взаємодію між суб'єктами й об'єктами управління, узгоджує діяльність окремих підрозділів і функціональних напрямів та сприяє ефективному розвитку управлінської системи в цілому. Налагоджена система обліку є необхідною умовою для отримання достовірних відомостей про минулі, поточні та прогностичні результати господарської діяльності. Відсутність достатньої аргументації та обґрунтованості у прийнятті управлінських рішень зумовлює збільшення ризиків для бізнесу та втрату контролю над господарською діяльністю [2, с. 148].

Таким чином облікова інформація інтерпретується у різні форми бухгалтерської звітності для задоволення запитів різних груп зацікавлених користувачів (внутрішніх і зовнішніх). Саме бухгалтерська звітність формується під запити різних груп стейкхолдерів відповідно до певних правил, вимог і принципів, в ній узагальнюється облікова інформація про факти та операції життєдіяльності суб'єкта господарювання і [8].

На сучасному етапі розвитку системи бухгалтерського обліку в Україні законодавство поступово орієнтується на забезпечення більшої прозорості та комплексності інформації про діяльність суб'єктів господарювання. Відповідно до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", підприємства, що становлять суспільний інтерес, зобов'язані формувати звіт про управління. Цей документ є важливим доповненням до фінансової звітності, оскільки розкриває не лише показники економічного характеру, а й інформацію нефінансового змісту — про екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності підприємства.

Інформація представлена у звіті про управління має формуватися за такими напрямками: організаційна структура та опис діяльності підприємства; результати діяльності; ліквідність та зобов'язання; екологічні аспекти; соціальні аспекти та кадрова політика; ризики; дослідження та інновації; фінансові інвестиції; перспективи розвитку; корпоративне управління (складають підприємства — емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію). При цьому, перелік напрямів, що розкривається, не є вичерпним [5]. Нефінансова інформація, відображена у звіті, має значну аналітичну цінність для різних груп користувачів. Власники та інвестори отримують змогу оцінити стійкість і репутаційні ризики бізнесу; партнери та кредитори — визначити рівень надійності співпраці; державні органи — контролювати дотримання екологічних і соціальних стандартів; громадськість — оцінювати вплив діяльності підприємства на навколишнє середовище та суспільство.

Взаємозв'язок між потребами зацікавлених сторін у бухгалтерській інформації та можливостями її формування в системі обліку є ключовою умовою досягнення мети — забезпечення максимальної задоволеності стейкхолдерів якісними обліковими даними. Реалізація цього завдання можлива лише за умови залучення до процесу організації обліку всіх осіб, які користуються бухгалтерською інформацією або впливають на її формування. Таким чином, інтереси кожної групи стейкхолдерів мають бути враховані, хоча зробити це непросто через різноспрямованість їхніх очікувань та інформаційних запитів. При цьому зміни в методах ведення бухгалтерського обліку можуть мати різну природу та по-різному впливати на ефективність функціонування системи підтримки прийняття управлінських рішень [3].

На рівні підприємства внутрішні користувачі — керівництво, менеджери, власники — мають можливість отримувати повний обсяг інформації про господарську діяльність, зокрема деталізовані дані обліку, управлінської звітності, планових та аналітичних показників. Це дає змогу оперативно реагувати на зміни внутрішнього й зовнішнього середовища та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Однак, вартує уваги думка про дві основні групи проблем при використанні бухгалтерської звітності та облікової інформації у процесі прийняття управлінських рішень на рівні суб'єкта господарювання. Перша — це питання,

пов'язані з налагодженням ефективних комунікаційних зв'язків між учасниками інформаційного обміну. Друга — труднощі, що виникають під час адаптації організації та методики ведення бухгалтерського обліку до потреб управлінського персоналу в інформації. Налагодження якісної комунікації між обліковими працівниками та управлінцями має вирішальне значення, адже система бухгалтерського обліку повинна розвиватися з урахуванням управлінських вимог і запитів. Водночас навіть найточніша й релевантна облікова інформація втрачає практичну цінність, якщо вона не є зрозумілою або не сприймається користувачами, які приймають управлінські рішення [9, с. 1005].

Зауважимо, що сучасніші спеціалізовані програми для автоматизації облікових процесів (BAS Бухгалтерія, MASTER: Бухгалтерія, Дебе-Плюс та інші) дають можливість не лише вести облік та формувати звітність, а й налагоджувати необхідні комунікаційні зв'язки між його структурними підрозділами та державними органами. При цьому автоматизована система обліку має бути адаптована під певні запити користувачів. І відповідно фахівці — розробники програмних продуктів, забезпечують формування різних аналітичних таблиць і звітів для потреб управлінської системи суб'єктів господарювання.

Таким чином, використання цифрових технологій суттєво прискорює процес обробки даних і мінімізує кількість помилок, які часто виникають під час ручного опрацювання документів. Завдяки автоматизації з'являється можливість оперативно знаходити потрібну інформацію в будь-який момент, що особливо важливо в умовах сучасної цифрової економіки. Швидкість доступу до достовірних даних і прийняття обґрунтованих управлінських рішень стає вирішальним чинником ефективності діяльності підприємства.

Однак, зовнішні користувачі мають обмежений доступ до інформації про діяльність підприємства, оскільки можуть користуватися лише офіційною фінансовою звітністю, що підлягає оприлюдненню. Таку звітність можна отримати, зокрема, через відкриті джерела — наприклад, за допомогою сервісів відкритих даних, як-от Опендатабот (<https://opendatabot.ua/>), який надає доступ до фінансових показників і звітів підприємств, оприлюднених у публічних реєстрах. Особливої уваги заслуговує цифрова взаємодія між підприємствами та громадськістю. Сервіси відкритих даних, такі як YouControl (<https://youcontrol.com.ua/>), Clarity Project (<https://clarity-project.info/>), VKURSI.PRO (<https://vkursi.pro/>), надають можливість

зовнішнім користувачам отримувати достовірну інформацію, перевіряти контрагентів, аналізувати показники звітності та ділову репутацію підприємства.

Такий підхід в умовах цифрової економіки забезпечує певний рівень прозорості, довіри та інвестиційної привабливості бізнесу, проте не дозволяє зовнішнім користувачам оцінити всі внутрішні аспекти функціонування суб'єкта господарювання. Що стосується інших форм зовнішньої звітності, то її отримують тільки конкретні групи користувачів, наприклад: статичну звітність — державна статистична служба; податкову звітність — державна податкова служба. На запити інвесторів чи кредиторів, чи постачальників суб'єкти господарювання окремо подають необхідні форми різними способами комунікаційних зв'язків.

Так, з метою ефективної взаємодії між інвесторами, кредиторами, постачальниками та іншими контрагентами широко застосовуються електронні сервіси обміну документами, зокрема М.Е.Doc, Fredo, СОТА, Вчасно. ЕДО, Paperless, які дозволяють формувати, підписувати та надсилати електронні документи, рахунки, акти та договори з використанням кваліфікованого електронного підпису (КЕП). Такі інструменти не лише прискорюють документообіг, а й гарантують юридичну значущість обміну даними.

Комунікація між суб'єктами господарювання та органами державної влади також стала значно ефективнішою. Передача звітності до Державної податкової служби України здійснюється через електронні кабінети платників податків (<https://cabinet.tax.gov.ua/>) або програмні продукти М.Е.Doc, СОНАТА, "Арт-Звіт Pro", чи веб-сервіси Fredo, СОТА, iFin, які дозволяють подавати податкову звітність і отримувати повідомлення чи квитанції в онлайн-режимі. Взаємодія зі статистичними органами забезпечується через Єдину державну веб-платформу електронної звітності (<https://statzvit.ukrstat.gov.ua/>), а передача даних до Пенсійного фонду України реалізується за допомогою вебпорталу електронних послуг (<https://portal.pfu.gov.ua/sidebar/Templates/Default>).

Розвиток цифрової економіки суттєво змінив підходи до організації комунікацій між підприємствами та різними групами зацікавлених сторін. Якщо раніше обмін інформацією відбувався переважно у паперовому або локальному форматі, то сьогодні завдяки впровадженню електронних систем, платформ та сервісів забезпечується безперервний, опера-

Таблиця 1. Порівняння традиційної та цифрової системи бухгалтерського обліку

Параметр	Традиційна система бухгалтерського обліку	Цифровізована система бухгалтерського обліку
Спосіб обробки даних	Ручна обробка з використанням локальних програм	Автоматизована обробка з використанням хмарних платформ та алгоритмів
Доступ до інформації	Локальний доступ із робочого місця	Віддалений доступ із будь-якого пристрою
Формування звітності	Тривалі ручні розрахунки	Автоматичне генерування звітності в реальному часі
Безпека даних	Залежить від локальних засобів захисту	Використання багаторівневого захисту та криптографії
Витрати на підтримку	Високі через необхідність регулярних оновлень	Знижені внаслідок автоматизації процесів та технічної підтримки провайдерів

Джерело: [4].

тивний і безпечний інформаційний обмін у режимі реального часу. Слід зауважити, що вплив цифрової економіки на облік та звітність полягає переважно у пристосуванні практичних інструментів до узагальнення облікових даних та їх використання в умовах цифрового середовища. При цьому сутність обліку та звітності і їх головне призначення залишаються незмінними.

Трансформаційні процеси в системі бухгалтерського обліку супроводжуються оновленням структури звітності, розширенням спектра автоматизованих операцій та впровадженням інтегрованих цифрових платформ, що забезпечують комплексне об'єднання й обробку даних (Табл. 1).

Таким чином, цифровізація, діджиталізація та автоматизація операцій та економічних процесів як складові цифрової економіки, забезпечують створення єдиного інформаційного простору, у межах якого комунікація між усіма учасниками економічних відносин стає швидкою, доступною та захищеною, що позитивно впливає на ефективність управління та якість прийняття рішень (Табл. 2).

Як видно з таблиці 2, автоматизація, діджиталізація та цифровізація відображають поступові етапи розвитку цифрової економіки, що відрізняються глибиною впливу на господарсь-

ку діяльність. Автоматизація спрямована переважно на підвищення ефективності виконання окремих операцій, діджиталізація — на переведення традиційних процесів у цифрове середовище, тоді як цифровізація охоплює системну трансформацію бізнес-моделей і управлінських механізмів. Така еволюція створює передумови для підвищення прозорості, швидкості прийняття рішень і сталого розвитку суб'єктів господарювання у сучасних економічних умовах.

Впровадження цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку спричиняє не лише позитивні зрушення, а й породжує низку нових викликів і ризиків, що потребують глибокого аналізу та розроблення дієвих механізмів їх мінімізації й управління. Особливої уваги потребує питання інформаційної безпеки, оскільки бухгалтер несе відповідальність за збереження та захист цифрових даних підприємства. У процесі використання сучасних технологій існує ризик несанкціонованого доступу до інформації з боку шахраїв, конкурентів чи інших сторонніх осіб. Витік конфіденційних відомостей, зокрема тих, що становлять комерційну таємницю, може мати суттєві негативні наслідки для фінансово-господарської діяльності підприємства та його ділової репутації. На думку вчених, основни-

Таблиця 2. Порівняльна характеристика складових цифрової економіки

Критерій	Автоматизація	Діджиталізація	Цифровізація
Рівень змін	Операційний (окремі процеси)	Тактичне (цифрове середовище)	Стратегічний (трансформація бізнесу)
Основна мета	Підвищення ефективності виконання операцій	Перехід до цифрового документообігу	Побудова цифрової економічної системи управління
Інструменти	Програмне забезпечення для обліку та звітності	Електронні документи, бази даних	ERP-, CRM-, BI-системи, хмарні сервіси
Результат	Оперативність і точність	Доступність і інтегрованість	Гнучкість, аналітика, стратегічні переваги

Джерело: сформовано автором.

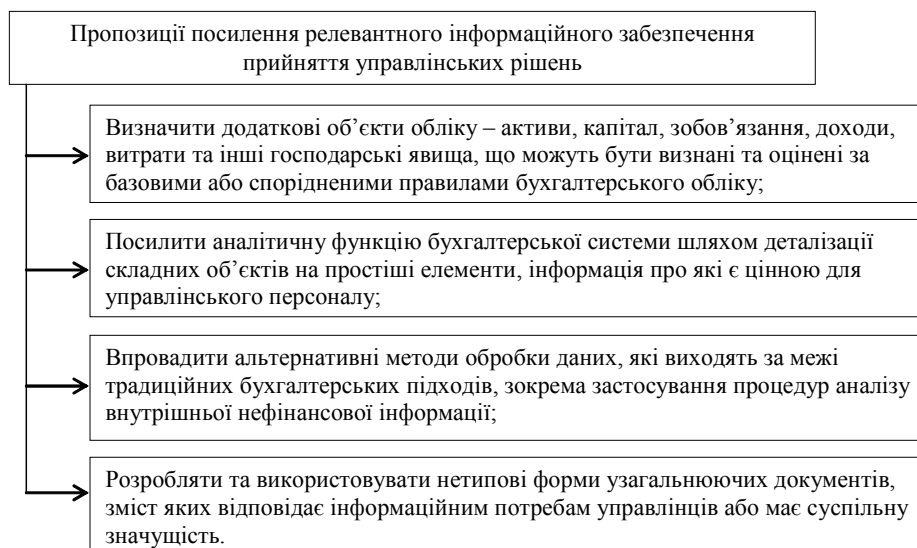

Рис. 2. Заходи для посилення релевантного інформаційного забезпечення системи управління

Джерело: сформовано за [9, с. 1004].

ми проблемами залишаються кіберзагрози та необхідність посилення захисту облікових даних. Це зумовлює необхідність упровадження багаторівневих механізмів захисту інформації та систематичного оновлення протоколів безпеки, що, не завжди своєчасно здійснюється на практиці [4].

Для формування повноцінного та релевантного інформаційного забезпечення системи управління науковці пропонують реалізувати низку практичних заходів, які не змінюють основних принципів функціонування облікової системи, але сприяють розширенню її аналітичних можливостей (Рис. 2). Такі кроки сприятимуть підвищенню гнучкості та адаптивності облікової системи до сучасних управлінських потреб.

Отже, інформація сформована на основі даних бухгалтерського обліку на всіх етапах господарської діяльності та в процесі відображення господарських операцій і об'єктів обліку, є основним джерелом ухвалення управлінських рішень. Саме вона забезпечує різні групи користувачів достовірними відомостями, необхідними для аналізу, контролю, планування та прогнозування подальших дій.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Сучасний етап розвитку економіки України формує нові вимоги до забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, ефективне управління якою неможливе без належної інформаційної підтримки.

Вона передбачає систематичний збір, обробку та аналіз даних, необхідних для прийняття обґрунтованих і результативних управлінських рішень.

Точність і достовірність даних бухгалтерського обліку безпосередньо впливають на обґрунтованість управлінських рішень різних груп стейкхолдерів, які користуються різними формами звітності для оцінки результатів діяльності підприємства.

Цифрова трансформація облікових процесів сприяє створенню єдиного інформаційного простору, у якому фінансова, нефінансова, статистична, податкова та управлінська інформація інтегрується в реальному часі. Це дозволяє підвищити достовірність, оперативність і прозорість даних, мінімізувати ризики помилок і зловживань, а також забезпечити ефективну комунікацію між усіма учасниками економічної діяльності. Таким чином, облік і звітність не лише відображають результати господарських процесів, а й стають інструментом стратегічного управління у цифровому середовищі.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на оцінку результативності впровадження цифрових інструментів у практичну діяльність суб'єктів господарювання різних типів, організаційно-правових форм та розмірів.

Література:

1. Бондарчук Н.В., Наливайко Л.В. Інформаційне забезпечення управління процесом реалізації на підприємстві. Економіка та суспільство. 2016. Вип. 7. С. 880—884.

2. Засадний Б.А. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". 2016. Вип. 17, ч. 1. С. 146—148.

3. Коверза В.С., Тарасенко О.Ю., Заграднікова А.Ю. Шляхи вирішення питань обліку і контролю в системі управління підприємством. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 52. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2613/2531> (дата звернення: 05.11.2025).

4. Кудлаєва Н.В., Косташ Т.В., Михалків А.А. Вплив цифрових технологій на трансформацію системи бухгалтерського обліку в Україні. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 7. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/150/154> (дата звернення: 05.11.2025).

5. Методичні рекомендації зі складання звіту про управління: Наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2028 р. №982. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text> (дата звернення: 05.11.2025).

6. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 р. №1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> (дата звернення: 05.11.2025).

7. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету міністрів України від 17 січня 2018 р. №67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 05.11.2025).

8. Подолянчук О.А., Гончарук Ю.О. Бухгалтерська звітність як інформаційне джерело прийняття управлінських рішень. Ефективна економіка. 2024. №2. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3133/3169> (дата звернення: 05.11.2025).

9. Попова В.Д., Кирилюк Н.М. Бухгалтерська звітність у системі інформаційного забезпечення управління підприємством. Економіка та суспільство. 2018. Вип. 18. С. 1102—1011.

10. Сова І.Г. Цифрова економіка: проблеми визначення поняття з метою удосконалення податкового законодавства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2024. Вип. 85, ч. 3. С. 124—133.

References:

1. Bondarchuk, N.V. and Nalyvajko, L.V. (2016), "Information support for the man-

agement of the implementation process at the enterprise", *Ekonomika tai suspil'stvo*, vol. 7, pp. 880—884.

2. Zasadnyj, B.A. (2016), "Accounting in the enterprise management information system", *Naukovyj visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Seriiia "Ekonomichni nauky"*, vol. 17, no. 1, pp. 146—148.

3. Koverza, V.S., Tarasenko, O.Yu. and Zahradnikova, A.Yu. (2023), "Ways to solve accounting and control issues in the enterprise management system", *Ekonomika tai suspil'stvo*, vol. 52, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2613/2531> (Accessed 05.11.2025).

4. Kudlaieva, N.V., Kostash, T.V. and Mykhalkiv, A.A. (2025), "The impact of digital technologies on the transformation of the accounting system in Ukraine", *Aktual'ni pytannia ekonomichnykh nauk*, vol. 7, available at: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/150/154> (Accessed 05.11.2025).

5. Ministry of Finance of Ukraine (2018), Order "Methodological recommendations for drawing up the Management Report", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text> (Accessed 05.11.2025).

6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2021), The Law of Ukraine "On stimulating the development of the digital economy in Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> (Accessed 05.11.2025).

7. The Cabinet of Ministers of Ukraine (2018), Resolution "On Approving the Concept of Digital Economy and Society Development in Ukraine for 2018—2020 and the Plan of Measures for Its Implementation", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80> (Accessed 05.11.2025).

8. Podolanchuk, O.A. and Honcharuk, Yu.O. (2024), "Accounting reporting as an information source for making management decisions", *Efektivna ekonomika*, vol. 2, available at: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3133/3169> (Accessed 05.11.2025).

9. Popova, V.D. and Kuryliuk, N.M. (2018), "Accounting reporting in the system of information management enterprise management", *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 18, pp. 1002—1011.

10. Sova, I.H. (2024), "Digital economy: problems of defining the concept in order to improve tax legislation", *Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu. Seriiia Pravo*, vol. 85, no. 3, pp. 124—133.

Стаття надійшла до редакції 04.11.2025 р.